

KNIHY

Bud' já, nebo aligátor

Chtěli byste mít krokodýla jako domácího mazlíčka? Tato otázka se může zdát absurdní, ale právě kolem takového člena domácnosti jménem Albert se točí děj laskavého, humorného, ale zároveň také hluboce dojemného románu **Albert jede domů** od Homera Hickama, který vydalo nakladatelství Argo. Autor se v něm inspiroje životním příběhem svých rodičů, i když k němu přidává mnoho z vlastní fantazie.

Když Homer Hickam starší požádá svou někdejší spolužačku ze střední školy Elsie zčistajasna o ruku, ona ho rázně odmítne a vydá se do florid-

ského Orlanda, kde se bláznivě zamiluje do tanečnicka a herce Buddyho. Ten však zakrátko odejde za kariérou do New Yorku a Elsie se tak se sklopenou hlavou nakonec vrací do malého hornického městečka a provdává se za Homera. Poklidný manželský život v Západní Virginii ji však příliš neuspokojuje, a aby toho nebylo málo, bezstarostné dny na Floridě jí každý den připomíná neobvyklý svatební dar od Buddyho: aligátor Albert, kterého Hickamovi museli ubytovat v jediné koupelně svého dělnického domku. Situace se ale začíná pomalu vyhrcovat, a když aligátor jednoho

dne sebere Homerovi kalhoty, zatímco sedí na záchodě, zazní rozhodné slovo: „Buď půjde on, nebo já.“ Po zvážení všech možností Elsie usoudí, že mají jen jednu možnost: odvézt Alberta zpátky domů do Orlanda na Floridu. A právě o této cestě a vzájemné dynamice vztahu mezi oběma hlavními hrdiny, ale i aligátorem, je velká část románu, který nepostrádá mimořádně humorné momenty, ale třeba i napínavý boj s hurikánem. To vše v kulísách Ameriky poloviny třicátých let, která tomuto literárnímu road movie dává ještě jistý nádech nostalgic. Román Albert jede domů je milé čtení pro každého – a vede nakonec i k zamyšlení, jestli každý mezilidský vztah nemá svého, třeba jen pomyslného, aligátora.

(p.jv)

Foto: Argo

Za Polsko a morfium!

Román **Morfium** Szecepana Twardocha, který vydalo nakladatelství Host, nás přivádí do zvláštního světa válečného Polska. Vymyká se ale zásadně jiným válečným románům, které se soustředí na hrdinný boj proti nacistům. Hrdina románu Morfium je napůl Němec a napůl Slezan, syn aristokrata, cynický bohém drogově závislý na morfiu. Jeho angažmá v odboji není až tak motivováno starostí o osud polské vlasti, jako spíš touhou k návratu bezstarostného období před válkou.

Morfium je především psychologickým thrillerem, sondou do osobnosti a motivace člověka, který je všechno, jenom ne klasický kladný hrdina. Situace ho sice dostává do pozice polského vlastence, ale neustále se setkává i s dalšími vlivy – českými, ruskými, německými a samozřejmě i židovskými a také se musí vyrovnávat s každodenní krutostí okupantů, která ovšem vyvolává stejnou odpověď i na druhé straně. Po všech ohledech je román Morfium mimořádným dílem. Tím spíše, že pochází z pera polského autora, ale nemá tendenci sklouzávat k nostalgické a oslavné lince, která je v Polsku v reflexi válečné doby poměrně obvyklá. Konec konců více než jednou se čtenář zamyslí i nad tím, jestli není vyhocený nacionalismus – ať německý nebo polský – někdy opojnější, ale také destruktivnější než veškeré morfium světa.

Román v žádném případě není jednoduché a pohodové čtení. Twardoch ukazuje válku takovou, jaká ve skutečnosti je – jako moloch, který mezi mlýnskými kameny rozemele každého člověka, ať je silný nebo slabý. A neustále pochybující antihrdina, zmítaný krizí vlastní identity, je nakonec odrazem toho, že vražedný konflikt nemá vítězů, ale jenom poražených.

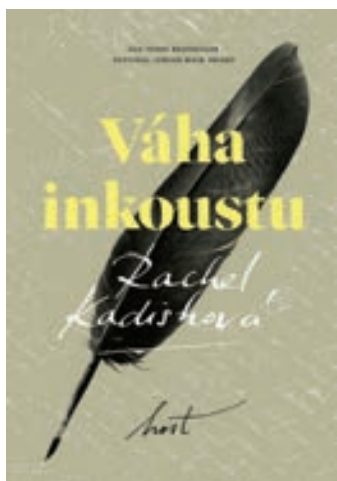
(p.jv)

Foto: Nakladatelství Host

Strhující příběh emancipovaných žen

Nakladatelství HOST přináší na trh v překladu Zory Freiové pozoruhodný román americké autorky Rachel Kadishové **Váha inkoustu**. Setkáme se v něm s osudy dvou hlavních hrdinek, profesorkou historie Helen Wattovou a židovkou Ester Velasquezovou. Byť je dělí více než tři století, mají mnohé společné.

Helen je požádána svým bývalým studentem Ianem, aby se postarala o zvláštní listiny, které se našly v domě jeho ženy. Hned po prvním letmém zkoumání Helen zjistí, že jde o vzácné židovské rukopisy ze 17. století, a zajistí, aby místní univerzita písemnosti koupila a badatelé je mohli podrobit zkoumání. S výzkumem jí pomáhá americký postgraduát Aaron Levy, který zrovna uvízl na mělčině, a to nejen se svou dizertací. Jenže nejsou sami,

kdo odhaluje příběh židovské komunity v Anglii za vlády a po pádu Olivera Cromwella a není jisté, který tým najde pravdu...

Druhá hlavní hrdinka Ester přichází do Londýna se slepým rabínem, a protože umí číst a psát, pověří ji pro ženu

v tehdejší době nevídanou věcí – má se stát rabínovou písařkou. A protože je také bystrá, získá si svou inteligencí rabínův respekt. Oba si však bolestně uvědomují, že od ženy, a v této době o to zvlášť, se nežádá, aby byla chytrá, často chytřejší než muž. Má se starat o manžela, rodinu a dům. Ale Ester se nevzdává. Vymyslí plán, jak dosáhnout uspokojení svých intelektuálních tužeb a zároveň dostat soudobé morálce.

Na více než šesti stech stranách poznáváme mnoho fascinujícího z židovského společenství 17. století i Londýna té doby. Přestože tloušťka románu by mohla některého čtenáře odradit, varuji je: nedělejte to! Ochudili byste se o jeden z nejhezčích textů letošního roku.

(j.jn)

Foto: Nakladatelství HOST